

11:e söndagen efter Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 23:1-12.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna söndags predikoämne *"Sann och falsk rättfärdighet"* är den träffande och helt täckande sammanfattningen av Jesu liknelse i dagens evangelium om fariséen och publikanen i templet. Här stöter den sanna och falska rättfärdigheten samman, liksom de i alla tider och på alla platser är varandras motsatser och fiender. Ja, här öppnas klyftan mellan tillvarons två religioner, mellan den sanna rättfärdighetens och den falska rättfärdighetens religioner, mellan den främmande, tillräknade, översteprästerliga rättfärdigheten och den egna, inneboende och moraliska rättfärdigheten. Att inskräpa denna livsavgörande motsats, att framhäva den öppet och högljutt förkunna den är ytterligt nödvändigt, därför att Satan vill tysta ned den sanna rättfärdigheten, förvandla den till dess motsats, låta den med många olika knep uppslukas av den falska rättfärdigheten. Den falska kristendomen i dess många olika gestalter, skrudad på så många olika sätt, talande med så många olika tungor, bygger på egenrättfärdigheten, på fariséens rättfärdighet, på den egna inre förvandlingen, helgelsen, gudomliggörelsen, allt föregivet vara Kristi gåva, evangeliums skänk, Andens verk. Under hänvisning till detta förment himmelska upphov antar så den falska rättfärdigheten namn av sann rättfärdighet. Berusad av sin egen helighet ställer den egenrättfärdige ut sig själv som förebild, som andlig ledare, som religiöst exempel. Han tar plats i templet vida synlig, tydligt hörbar och tackar Gud för att han gjort honom helig. På ett självklart, oundvikligt sätt måste han uppfylla Jesu beskrivning av egenrättfärdighetens anhängare, av fariséerna: *"Och alla sina gärningar göra de för att bli sedda av människorna. De göra sina böneremsor breda och hörntofsarna på sina mantlar stora."* Det är gurun, religionsexperten, den av

journalisterna beundrade och intervjuade, som svänger sina stjärtfjädrar, som blixtrar med sina dygder, sin andliga teknik.

Helt annorlunda är det med den sanna rättfärdigheten, med publikanen, med den kristne. De är ingenting i sig själva. De slår anklagande på sitt bröst och säger: *"Min skuld, min skuld, min stora skuld"*. I detta rop visar publikanen, varför han kommit till templet. Fariséen behövde egentligen inte templet, som ju kunde ersättas av varje gatuhörn eller samlingslokal. Fariséen var sitt eget tempel, och följaktligen gick fariseismen i full blom, först när templet med dess offer hade fallit i aska. Publikanen åter brukade templet på det sätt Gud ville, att templet skulle brukas. Publikanen vet, att templets innersta är just syndernas förlåtelse, är den blodiga försoningen, förebildad i offren, en gång förverkligad i den utlovade, kommande Messias' översteprästerliga offer. Han vet, att allt detta förkunnar ett fullkomligt, obefläckat, högheligt Lamm, som ställföreträdande bär hans synd, medan han själv tillräknas Lammets rättfärdighet, den främmande, tillräknade, översteprästerliga rättfärdigheten. Han griper om det löfte, som hördes i de levitiska körens mässande av psaltarens ord: *"Du är en präst till evig tid efter Melki-Sedeks sätt"*. (Ps. 110:4) Ett större och bättre översteprästämbete finnes bortom Hannas' och Kaifas'. Han tröstras och uppbygges av Messias' härlighet i tempelliturgien: *"vad jag icke har rövat, det måste jag gälda... De gävo mig galla att äta, och ättika att dricka..."* (Ps. 69:5,22) Buren av denna tro ber publikanen vänd mot det allraheligaste, mot nådastolen, det stora översteprästerliga offrets plats, och hans *"förbarma dig"* tar redan i sin språkliga form upp nådastolens namn, ställer denna nådastol mellan Guds vrede och hans synder. Härom säger vi så:

I. den sanna rättfärdigheten vilar på det rättfärdiga offret,

II. den sanna rättfärdigheten utdelas genom de heliga nådemedlen,

III. den sanna rättfärdigheten mottages genom tron allena utan gärningar.

I. Den sanna rättfärdigheten vilar på det rättfärdiga offret.

Den sanna rättfärdigheten är alltid förankrad i templet, vid altaret, vid offret, utan vilken ingen sann rättfärdighet är möjlig. Den, som ropar: "Gud, misskunda dig över mig syndare", som vet, att "all vår rättfärdighet var såsom en fläckad klädnad" (Jes. 64:6), förstår till fullo, att rättfärdigheten måste verkas utan oss, utanför oss, vara en ställföreträdande rättfärdighet, som bygger på den sanningen: "Den som icke visste av någon synd, honom har han för oss gjort till synd, på det att vi i honom må bli rättfärdighet från Gud". (2 Kor. 5:21) Fram ur detta slaktade Lamm väller en rättfärdighet, som övertäcker oss och gör oss utan skrymka och fläck i Guds ögon.

II. Den sanna rättfärdigheten utdelas genom de heliga nådemedlen.

Liksom publiken sökte sig till templet för att där genom själva platsen, vid vilken Gud hade bundit sina nådelöften, genom offren och det allraheligaste väckas till tro på syndernas förlåtelse för den utlovade Messias' skull, söker vi våra synders förlåtelse för Jesu Kristi skull i nådens heliga medel. Den främmande, tillräknade,

översteprästerliga rättfärdigheten måste alltid framhämtas utanför oss, komma till oss ur en annan människas mun och händer, räckas oss med orden "för eder utgiven", "för eder utgjutet". Så skattar den kristna människan evangelium högt, vill "så mycket som möjligt hedra predikoämbetet med all slags ära". (SKB, s. 223) Den äran träffar då inte ett egenrättfärdighetens exempel, utan den främmande rättfärdighetens förkunnare, vars guldstickade skrud förkunnar nåden utanför oss.

III. Den sanna rättfärdigheten mottages genom tron allena utan gärningar.

Då vi hör evangelium, då vi böjer knä för att mottaga Herrens för oss utgivna lekamen, för oss utgjutna blod, finns bara ett sätt att rätt mottaga den erbjudna gåvan. Det är genom tron allena utan varje gärning. Inte ens det minsta mått av egen fromhet, egen gärning, låter sig förlikas med Kristi fullkomliga rättfärdighet, med det fullkomliga, obefläckade, högheliga offret. Varje försök att snegla på det egna jaget, dess fläckade klädnad, vore en hädelse mot det rena Guds Lamm, en antydning om att något saknades däri. Nej, publiken och vi med honom blir rättfärdiggjorda genom tron allena utan gärningar.

Amen.